

še le ob 7. v jutro odide iz Sarajeva. Kolodvor je kake male pol ure od mesta oddaljen. Čaka pa na kolodvoru mnogo lepih fiakov in hotelskih omnibusov, ki (prvi) po 1 fl. 50 kr. do 2 fl. zapeljejo potnika v mesto, kder ga številne in prav dobre gostilnice, med njimi elegantne, kakor jih Maribor nima, sprejemajo. „Hotel Europe“ bo težko v Gradci enakega imel. V Bosno potujoči se pa naj previdijo z legitimacijami, da se okrenejo sitnostim, ker Sarajevska policija iz lahko razvidnih uzrokov na došle potnike paziti mora. Smem policiji tukaj poprek hvalo izreči, da prav lepo in vzpešno za red skrbi in da o ponočnih neredih v mestu in okolici nič ni slišati.

Sarajevo je tudi izvrstna vojniško organizirana požarna straža (vatrogasci), ki ima v Terezia-ulici (terezia turšk. = vaga, tehtnica) posebno kosarno, kder noč in dan straži in pazi. Topovi strelji iz Sarajevske trdnjave naznanjajo požar. Ker je 85—90% vseh Sarajevskih hramov le iz neožganih opek: erpičev in lesa zagradijenih in večinoma s deščicami pokritih in tudi brez posebnih dimnikov, taka velika pazljivost ni odveč in je potrebna.

Ime mesta Sarajevo izpeljuje se navadno iz turške besede „Serai“, ker so ga Turki „Bosna-Serai“ imenovali. Ker pa je mesto, kakor številni rimski spomeniki, katerih eden še zdaj v „Bendbaši ulici“ na tleh leži, dokazujejo, starše od Turškega gospodstva v Bosni, in je dalje prebivalstvo po vsi deželi še dan danes vse slovansko, tako bi izpeljeval gledé „rajsko“ lepe lege“ mesta njegovo ime iz „Za-rajsko“ toraj „Zarajevo“. Imenuje se namreč radi krasne lege mesto „biser sreberne Bosne“. Pogled na mesto n. pr. iz trdnjave je velikansko diven. Smem reči, da kaj enacega svet malo ima. Številni v orientalskem slogu zagradijeni hrami med zeleniri vrti, številne (okoli 150) džamije (mohamedanske cerkve) in okoli 100 šibkih, visokih, belih in s svitlim plehom pokritih „munar“ (turnov) dajejo diven pogled. Kako ves Balkan je padla tudi Bosna v oblast divjih turških čet, ki so porušili staro bosansko kraljestvo in uničiti hoteli vse, kar je kerščanskega. Mnogo bogatih posestnikov je žalbog, rešiti življenje in imetje, se poturčilo. Le malo pravih Turkov se je tu in tam naselilo pa sprejeli so vendar kmalo tudi ti deželni jezik: srbsko-hrvaški. Pravih Osmanlijev nima znatno v celi Bosni. Le poturčeni Bošnjaki se imenujejo v Bosni: Turki, posestniki „age“, (gospodi) in begovi ali beg-i. Velika njihova posestva večinoma obdelujejo krščanski „kmeti“, ki od zemljišnega pridelka tretjino svojim gospodom odrajtati morajo. Da se povrnemo spet k opisovanju mesta Sarajeva nadaljujem, da ima mesto (po štetji 1883) okoli 24.000 do 25.000 prebivalcev in sicer okoli 15.000 Turčinov, okoli

4000 „hriščanov“ ali Srbov nekaj čez 1500 katolikov in okoli 3000 španijolskih in drugih židov. Po narodnosti je okoli 20.000 Srbo-Hrvatov okoli 3—400 Nemcev ali takih, ki nemški govoré in ravno toliko Slovencev. Ostali so Čehi Italjani, Magjari, Cigani in Židovi, 3000 okoli pa je kako uže rečeno španijolov (španskih židov).

Mesto Sarajevo leži ob obeh bregih potoka Miljačke, čez katero peljajo trije zidani in 4 leseni mosti. Mesto je razdeljeno na več „Mahal“, ali delov. (Viertel). V Sredini mesta ob Miljački dol od „latinske čuprije“ (mosta) je bil katoliški del mesta: „Latinluk“. Strašanski požar leta 1879 je upepelil ta del mesta in ob enem katoliško cerkev, šolo in farovž. Še dan danes se vidijo razvaline ali pa slabo pokrpane pogoretine „Latinluka“. Katoliki so po tem požaru večidel siromaki postali. Najimenitnejše stavbe mesta so: Konak, rezidenca ali stanovanje prej turškega „Valija“ ali sultanovega namestnika, zdaj pa Nj. ekscelence grl.-majora Appel-a, c. k. namestnika za Bosno in Hercegovino. (Dalje prih.)

Smešnica 42. Lovci za kratek čas radi kosmato lažejo. Eden takih burklježev je rekel: jaz ne kupujem več ne smodnika ne svinčenk, potrošim malo hudega tobaka „šnofeca“ zajci pridejo vohat, začnejo kihati in se sami ubijejo. Pridem in jih kar poberem.

Razne stvari.

(Javna zahvala.) Podpisani odbor izreka s tem svojo najtoplejšo zahvalo blagorodnemu gospodu dru. Francu Jurteli, odvetniškemu kandidatu zdaj na Dunaji za velikodušni dar 100 fl. podarjen našež čitalnici oziroma „Narodnemu domu“. Slava vrlému vzglednemu domoljubu!

Čitalnični odbor.

(Posojilnica mariborska) imela je v septembru dohodkov 16.716 fl. 21 kr., izdatkov 14.236 fl. 55 kr., torej prometa 30.952 fl. 75 kr.

(Prečastiti gg. duhovniki!) Ker je učna knjiga „Einleitung in das Alte Testament“ od Dr. Henrika Reusch-a pošla in se ne dobi več pri bukvarjih, prosi podpisani uljudno vse gg. duhovnike, kateri ove bukve gleštajo, naj jih blagovolijo bogoslovski bukvarnici doposlati in ob enem naznaniti, koliko stojijo, da jim bukvarnica stroške povrniti zamore.

V Mariboru 7. okt. 1884.

Dr. Ivan Križanič,
prof. sv. pisma st. z.

(Hmelj v Žavci) velja 61—65 fl. izvrstna roba 72 fl.

(Nemško-liberalen list) hujška Nemce v boj zoper Slovane pišač: „uns drängt der

gleiche Feind: wendische Grosssucht. slavische Hinterlist und Tücke.“ Kedaj piše „Slovenski Gosp.“ tako zoper Nemce?

(Vojniško č. duhovščino) nemčurji in liberalci silno črtijo pa vsi vrli Slovenci jo obědujejo in hvalijo.

(Razstava v Sevnici) je krasna; c. k. namestnik baron Kùbek jo je obiskal in se pohvalno izrazil.

(Za sadjerejsko društvo) cesarjevič Rudolfovo je poslanec g. Mih. Vošnjak priboril 300 fl. podpore iz deželne blagajnice.

(Premeščeni so) sodnijski adjunkti: Jezernik in Bradač v Maribor, Schäftele in Krištof v št. Lenart in Kozje.

(V Muti) bodo vodovod delali ter so 2000 fl. iz deželne blagajnice na 10 let si izposodili.

(Železnico meriti) sme Ljutomerski okrajni odbor od Radgone nad Ljutomer v Ormož.

(Gospodarski prevrat) Naše zrnje so kupci skoraj do cela izpodrinoli na tržiščih zapadne in severne Evrope. Tje vozijo rusko, ameriško in indijsko pšenico. Zato pada zrnju cena. Živina pa postaja dražja in mi je vedno več prodavamo v Italijo in sedaj v Švicarsko in Francosko, ker so Arlsko železnico odprli. Cena živini je lepa.

(Novi vincarski red) zaukazuje odpovedovati od 11—30. novembra in seliti se od 15. jan. do 2. svečana.

(Podobo Marije Lurške) dobili so za svojo cerkev mariborski č. o. frančiškani iz Francoškega. Veljala je 300 fl. Od č. šolskih sester, kder je bila hranjena, so jo v nedeljo prenesli v velikej procesiji mej sviranjem muzike v frančiškansko cerkev.

(Lineški škof) slavní Rudigier je na Tirolskem v Montafonu rojen. Ko se je cesar ondi blizo mimo nedavno peljal po Arlskej železnici, spomnil se je tega in djal: Rudigier je izvrsten škof. Ta cesarska pohvala je močno razveselila vse pridne katoličane.

(Nesreče.) V Jirsoveih je kmet Jož. Mahorič prišel pod voz in se sklal, da je moral umreti. v Blanci je železniški hlapon gluho Nežo Požunovo zdrobil; v Janežkem vrhi pri Radgoni je tudi voz ubil viničarja Bigeca, v Dramljah pa deklico Nežo Jesenkovo.

(Za družbo duhovnikov) so plačali č. g.: Golinar 10 gld., Prešeren, Verk H. in Žnidarič po 2 gl.: Židaušek, Zupanič, Aškere, Beljšak, Hribernik, Bezenšek, Kramberger M. in Pajtlar po 1 gld.

Loterijne številke:

V Gradci 4. oktobra 1884: 89, 34, 43, 90, 46
Na Dunaji „ „ 44, 17, 61, 53, 90
Prihodnje srečkanje: 18. oktobra 1884.

Štv. X. prinaša te spise: 1. Gorazd: Pesni 1. 2. 3. — 2. Dr. Ivan Tavčar: Mrtva sreča. Povest. (Dalje). — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 21. Peter in Pavel. — 4. Gregor Jereb: Josip Podmilšek, slovenski pisatelj — 5. Sim. Rutar: Akvileja VI. — 6. J. Starč: Vinko V. — 7. Svoimir: Tožen spomin. Pesen. — 8. J. K.: Usmev. Pesen. — 9. J. K.: Obup. Pesen. — 10. L. Pesjakova: Popotni spomini V. — 11. Janez Trdina: Vinska modrost 18—20. — 12. J. Kersnik: Gospod Janez. Novela. (Dalje). — 13. A. Fekonja: Književna zgodovina slovenskega Starjerja. — 14. Jos. Cimperman: Senanus redivivus. — 15. Slovenski glasnik. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih zvezkih po 4 tiskane pole velike osmerke obsežnih ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Podpisani župnik izreka tukaj v imenu žalujočega očeta Jakoba Cobelj-na in vse rodbine naj prisrčnejšo zahvalo vsem, kateri so dne 28. sept. 1884 nepozabljivega

Jurja Cobelj

na Lembahsko pokopališče spremili, posebno prečastitim gg. duhovnikom, prijaznim gg. pevcem, raznim častilcem za cvetlice in vence in vsem, kateri so srčno sočutje med boleznijo in o smrti pokazali, v tako obilnem številu zadnjo pot posodili in lepo molili za svojega preljubega gospoda kaplana.

Jožef Flek.

Živinski sejem.

Na den sv. Simona in Juda, t. j.

29. oktobra 1884

bode velik živinski sejem pri sv. Tomaži nad Veliko Nedeljo, h kateremu se kupci in prodajalci uljudno vabijo. 1—2

Dober kup!

Nova hiša, z enim nadstropjem, v Babnem šte. 15, trideset minut od Celja, je na prodaj. Hiša ima 5 sob s pohištvo oskrbljenih, kuhinjo, vrtič, mostovž. obokan hlev, perilnico, hranilišče, svinjak, senarnico, sočivnjak, vse ograjeno in čez 3 joha zemljišča, za hmeljnik primerne; proda se zraven še živina, orodje, iz proste roke za 5500 fl. Več pové lastnik. 2-2